

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la aprobarea stemei și drapelului Ministerului Justiției

În temeiul art. 6 alin. (2)-(4) din Legea nr. 86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.164-165, art.478), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă simbolurile corporative ale Ministerului Justiției:
însemnul heraldic – stema, conform anexei nr. 1;
însemnul vexilologic – drapelul, conform anexei nr. 2.
2. Se aprobă Regulamentul privind utilizarea stemei și drapelului Ministerului Justiției, conform anexei nr. 3.
3. Ministerul Justiției va prezenta Președintelui Republicii Moldova actele necesare pentru înregistrarea simbolurilor sale corporative în Armorialul General al Republicii Moldova.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Anexa nr.1
la Hotărîrea Guvernului nr.
din 2016

STEMA MINISTERULUI JUSTIȚIEI

Blazonare

În câmp albastru, o acvilă cruciată de aur, cu zborul pe jumătate desfăcut, surmontând un glob crucifer de același metal, ținând în gheare pârghia unei balanțe cu brațele egale în echilibru, de argint, și purtând pe piept un scut cu stema Țării Moldovei (pe roșu, un cap de bour de aur, cu o stea cu opt raze între coarne și flancat jos în dextra de o roză heraldică, iar în senestra de o semilună conturnată, toate de același metal).

Imagine

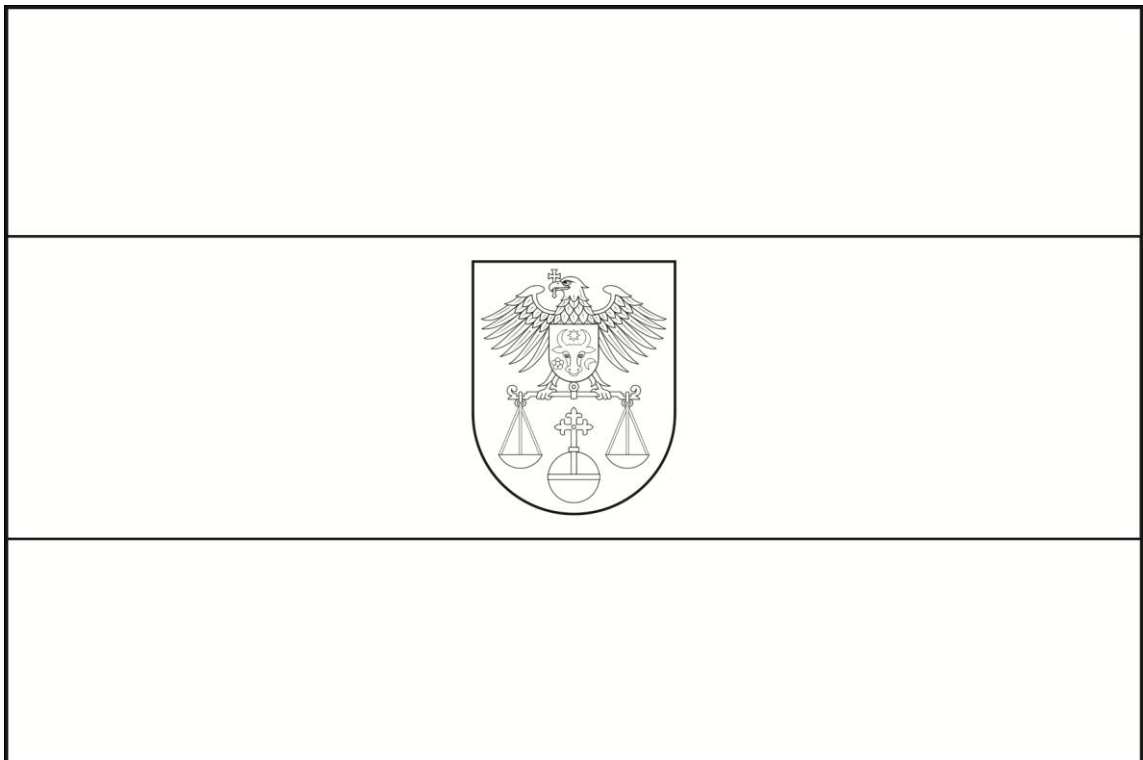
Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului nr.
din 2016

DRAPELUL MINISTERULUI JUSTIȚIEI

Descriere

Drapelul reprezintă o pânză dreptunghiulară (2:3), albastră, cu un brâu alb (2/5 h), având în mijloc, într-un scut heraldic de tip rectangular cu vârful rotunjit (1/3 h), stema Ministerului Justiției (în câmp albastru, o acvilă cruciată galbenă, cu zborul pe jumătate desfăcut, surmontând un glob crucifer de aceeași culoare, ținând în gheare pârghia unei balanțe cu brațele egale în echilibru, albe, și purtând pe piept un scut cu stema Țării Moldovei (pe roșu, un cap de bour galben, cu o stea cu opt raze între coarne și flancat jos în dextra de o roză heraldică, iar în senestra de o semilună conturnată, toate de aceeași culoare)).

Imagine

Decorurile exterioare și accesoriile obligatorii

1. La drapelul original (1000×1500 mm):

a) franjuri de aur pe perimetrul pânzei, exceptând latura de la hampă care se festonează cu fir de aur;

b) două șnururi de aur prinse de vârful hampei și terminate cu ciucuri din același metal;

c) o panglică tricoloră în culorile Drapelului de Stat al Republicii Moldova terminată cu franjuri de aur și legată în fundă de vârful hampei;

d) hampă confecționată din lemn vopsit roșu-închis, având lungimea de 2,5 ori mai mare decât înălțimea pânzei drapelului, iar talpa ferecată în metal;

e) vârf standard pentru hampele drapelurilor instituțiilor de stat ale Republicii Moldova.

2. La drapelul uzual cu hampă:

Drapelul uzual pentru hampă, de regulă, se îmbracă pe o hampă ordinară, de vârful căreia se leagă o panglică tricoloră în culorile Drapelului de Stat al Republicii Moldova.

REGULAMENT

privind utilizarea stemei și drapelului Ministerului Justiției

I. Dispoziții generale

1. Stema și drapelul sunt simboluri publice corporative prin care se identifică Ministerul Justiției ca entitate juridică.
2. Posesor de drept al simbolurilor publice corporative menționate la pct., este Ministerul Justiției
3. Stema și drapelul Ministerului Justiției pot fi utilizate oficial ca simboluri publice numai după înregistrarea acestora în Armorialul General al Republicii Moldova.
4. Stema și drapelul Ministerului Justiției beneficiază de protecție juridică în conformitate cu legislația.
5. Încălcarea premeditată a prevederilor privind modul de utilizare a stemei și drapelului Ministerului Justiției, precum și profanarea acestora atrage răspundere disciplinară, contravențională sau penală, corespunzător gradului prejudiciabil al faptei comise.
6. Responsabilitatea și controlul respectării prevederilor prezentului regulament se pun în sarcina Ministrului Justiției.

II. Utilizarea stemei Ministerului Justiției

7. Stema Ministerului Justiției se amplasează pe sediile și edificiile Ministerului Justiției, în birourile de serviciu ale angajaților, precum și în alte încăperi ce aparțin Ministerului Justiției.
8. Imaginea stemei Ministerului Justiției poate fi reprodusă pe:
 - a) sigiliile oficiale ale Ministerului Justiției și ale autorităților administrative din subordinea acestuia;
 - b) formularele oficiale ale Ministerului Justiției și ale autorităților administrative din subordinea acestuia;
 - c) bunurile mobile (vehicule, tehnică etc.) ale Ministerului Justiției;
 - d) diferite însemne heraldice derivate, vexilologice, medalistice, faleristice și uniformistice, diplome de onoare și alte distincții instituite de Ministerul Justiției;
 - e) legitimațiile angajaților Ministerului Justiției;
 - f) producția poligrafică, fotografică, video, cinematografică și electronică a Ministerului Justiției;
 - g) produsele publicitare, informative și similare executate la comanda Ministerului Justiției;
 - h) timbre, plicuri și alte emisiuni și efecte poștale executate la comanda Ministerului Justiției;

i) diverse suvenire și obiecte de protocol.

9. Imaginea stemei Ministerul Justiției poate figura în lucrările publicate și în expozițiile ce ilustrează activitatea științifică sau de creație a autorului și a pictorului care au elaborat stema.

10. În alte cazuri, imaginea stemei Ministerului Justiției poate fi reprodusă cu permisiunea Ministrului justiției.

11. În cazul în care stema Ministerului Justiției se utilizează alături de Stema de Stat a Republicii Moldova și de alte steme corporative ale instituțiilor ierarhic superioare, și de steme teritoriale ale unităților administrativ-teritoriale pe al căror teritoriu își are sediul Ministerului, pe primul loc din stînga sau de sus va fi amplasată Stema de Stat, celelalte steme ocupînd o poziție secundară față de aceasta, mai la dreapta sau mai jos, fiind ordonate în legătură ierarhică. Dimensiunile liniare ale stemei Ministerului Justiției nu vor depăși dimensiunile liniare ale Stemei de Stat și ale celorlalte steme corporative și teritoriale.

III. Utilizarea drapelului Ministerului Justiției

12. Drapelul Ministerului Justiției există în două forme:

- a) drapelul original;
- b) drapelul uzual.

13. Drapelul original se păstrează în biroul de serviciu al Ministrului justiției sau în altă încăpere destinată anumitor solemnități și se scoate în public, la decizia Ministrului justiției, cu prilejul unor ceremonii oficiale.

14. Drapelul uzual se arborează pe sediile Ministerului Justiției, pe alte edificii care îi aparțin, pe bunurile mobile (vehicule, tehnică etc.) cu prilejul unor acțiuni oficiale (parade, demonstrații, marșuri etc.).

15. Drapelul original și drapelul uzual ale Ministerului Justiției pot fi folosite în cadrul unor acțiuni oficiale, festive, culturale, sportive, științifice etc.

16. Imaginea-etalon a drapelului Ministerului Justiției poate figura pe:

a) diferite însemne heraldice, vexilologice derivate, medalistice, faleristice și uniformistice, pe diplome de onoare și pe alte distincții instituite de Ministerul Justiției;

b) producția poligrafică, fotografică, video, cinematografică și electronică a Ministerului Justiției;

c) produsele publicitare, informative și similare executate la comanda Ministerului Justiției;

d) timbre, plicuri și alte emisiuni și efecte poștale executate la comanda Ministerului Justiției;

e) diverse suvenire și obiecte de protocol.

17. Imaginea drapelului Ministerului Justiției poate figura în lucrările publicate și expozițiile ce ilustrează activitatea științifică sau de creație a autorului și a pictorului care au elaborat drapelul.

18. În alte cazuri, imaginea drapelului Ministerului Justiției poate fi utilizată cu permisiunea Ministrului justiției.

19. În cazul în care drapelul Ministerului Justiției se arborează alături de Drapelul de Stat al Republicii Moldova și de alte drapele corporative ale

instituțiilor ierarhic superioare, și de drapele ale unităților administrativ-teritoriale pe al căror teritoriu își are sediul Ministerul Justiției, Drapelul de Stat ocupă locul de onoare, celelalte drapele ocupând o poziție secundară față de acesta, mai la dreapta sau mai jos, fiind ordonate în conformitate cu Legea privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Dimensiunile liniare ale drapelului Ministerului Justiției, considerate după înălțimea pânzei, nu pot depăși dimensiunile liniare ale Drapelului de Stat și ale celorlalte drapele corporative și teritoriale.

20. Nuanțele și proporțiile drapelului Ministerului Justiției indiferent de dimensiunile lor, trebuie să corespundă întocmai celor prevăzute în Anexa nr. 2.

IV. Dispoziții finale

21. Alte relații generate de utilizarea stemei și drapelului Ministerului Justiției, care nu au fost reflectate în prezentul regulament, sînt reglementate de Legea nr. 86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice și de alte acte normative din domeniu.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea
stemei și drapelului Ministerului Justiției

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

La 28 iulie 2011, legislativul a adoptat Legea nr. 86 cu privire la simbolurile publice, act prin care au fost reglementate raporturile juridice privind înregistrarea, utilizarea și protecția simbolurilor publice.

Conform art.6 alin. (2) din legea menționată, *simbolurile corporative ale organelor centrale de specialitate ale administrației publice și ale altor autorități administrative centrale se aprobă prin hotărîre de Guvern, în baza deciziei Comisiei Naționale de Heraldică.*

Astfel, prezenta hotărîre este elaborată în scopul aprobării simbolurilor corporative ale Ministerului Justiției.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect propune spre aprobare hotărîrea de Guvern, însoțită de trei anexe:

- a) în Anexa nr. 1 este reglementată Stema Ministerului Justiției;
- b) în Anexa nr. 2 este reglementat Drapelul Ministerului Justiției;
- c) în Anexa nr. 3 este reglementat Regulamentul privind utilizarea simbolurilor corporative ale Ministerului Justiției.

Stema Ministerului Justiției

Culoarea albastră a cîmpului heraldic este culoarea generală a instituțiilor civile, se identifică cu civilizația europeană și exprimă atașamentul față de valorile occidentale. În heraldică simbolizează fidelitatea și perseverența (Michel Pastoureau, *Dictionnaire des couleurs de notre temps. Symbolique et société*, Paris, édition Bonneton, 1992, p. 31-33).

Acvila cruciată purtând pe piept scutul cu stema istorică a Țării Moldovei marchează faptul că Ministerul Justiției este o autoritate de stat, independentă, de nivel național. Este acvila din Stema de Stat, modificată grafic și coloristic pentru a nu fi confundată cu acvila blazonului de stat oficial. Acvila are **zborul pe jumătate desfăcut** pentru a exprima astfel ideea de protejare a intereselor generale ale societății, de apărare a ordinii de drept, a drepturilor și libertăților omului.

Utilizarea **stemei istorice** a Țării Moldovei a fost dictată de condițiile tehnice și artistice și sugerează ideea de continuitate a instituției justiției din vechime. Steaua tradițională cu cinci sau șase raze a fost înlocuită cu una cu opt raze, ca în Stema de Stat actuală a Republicii Moldova.

Dintre atributele acvilei de stat a fost păstrată numai **crucea din cioc**, fără care această pasăre heraldică nu poate fi identificată ca atare.

Balanța este unul dintre atributele Zeiței Themis – în mitologia greacă, zeița justiției divine și a ordinii naturale (Victor Kernbach, *Dicționar de mitologie generală. Mituri, divinități, religii*, București, 1995, p. 620), dar și emblema justiției contemporane. **Echilibrul brațelor balanței** sugerează echilibrul social și echitatea pe care o caută cetățeanul în sistemul judiciar și pe care încearcă să o asigure autoritățile statului, fiecare prin mijloacele ce îi stau la îndemână. Ideea de onestitate și curățenie în intenții și acțiuni este întruchipată de culoarea de argint (alb în drapel) a balanței.

Globul crucifer (lat. *globus cruciger* – „glob purtător de cruce”) este o emblemă antică,

preluată și în simbolică creștină și în cea heraldică, care desemnează universul sau un domeniu terestru concret, asupra căruia se exercită o putere suverană, divină sau lumească (puterea lui Dumnezeu asupra lumii întregi, puterea împăratului sau regelui asupra țării sale etc. - Nadia Julien, *Dictionnaire des symboles*, Allier (Belgique): *Marabout*, 1989, p. 379; Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, București, 1995, vol. 2, p. 100).

Purtătorul globului este stăpânul, suveranul, autoritatea ce-și exercită puterea asupra domeniului pe care îl simbolizează. În această stemă globul crucifer se referă la poporul Republicii Moldova, la lumea limitată de frontierele țării noastre.

În sens simbolic, astfel, stema poate fi interpretată ca o societate europeană de tradiție creștină (globul crucifer în câmp albastru), aflată sub dominația unei justiții echitabile (balanța în echilibru), care este asigurată de o autoritate statală a Republicii Moldova (acvila de stat purtând pe piept stema Moldovei).

Drapelul Ministerului Justiției

Drapelul a fost elaborat în baza stemei, conform normelor și canoanelor vexilologice, și păstrează toată semnificația simbolurilor stemei.

Data fiind multitudinea instituțiilor statului care utilizează în sens heraldic și vexilologic culoarea albastră ca cea de bază (Prim-ministrul, Comisia Electorală Centrală, Curtea de Conturi, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Procuratura Generală, Serviciul Fiscal de Stat, Vama și altele), pentru drapelul Ministerului Justiției a fost necesară o soluție tehnică specială nefolosită încă în vexilologia moldovenească. S-a apelat la *Codul internațional de semnalizare nautică cu pavilioane de saulă*, în care pavilionul tripartit orizontal albastru-alb-albastru marchează litera „J” – prima literă din cuvântul justiție. Individualizarea drapelului s-a realizat prin plasarea stemei Ministerului Justiției în mijlocul brâului alb.

Regulamentul privind utilizarea stemei și drapelului Ministerului Justiției

Regulamentul a fost structurat în 4 capitole (dispoziții generale, utilizarea stemei, utilizarea drapelului, dispoziții finale) și reglementează detaliat modul și scopurile utilizării stemei și drapelului Ministerului.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect necesită resurse financiare pentru confecționarea drapelului. Costul va fi acoperit din bugetul provizoriu pentru anul 2016 sau din veniturile Ministerului Justiției. Confecționarea și aplicarea stemei nu necesită cheltuieli suplimentare.

Alte reproduceri ale drapelului sau stemei se vor efectua după necesitate, cu identificarea ulterioară a costurilor și surselor de finanțare.

Modul de incorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Drept urmare a adoptării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte legislative și normative.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Pe parcursul consultării publice, nu au fost recepționate recomandări și propuneri de la

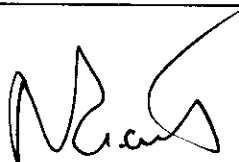
reprezentanții societății civile.

Menționăm că Ministerul Finanțelor a prezentat lipsă de obiecții și propuneri.

Constatarea expertizei anticorupție

În rezultatul efectuării expertizei anticorupție, în proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele internaționale anticorupție, din textul proiectului nu rezultă promovarea unor interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public, nu au fost identificate cerințe excesive care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati. De asemenea, nu au fost identificate norme de trimitere, blanchetă sau în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

Ministru

Vladimir CEBOTARI